

7 AMBULANTNO PREDPISANA ZDRAVILA

UVOD

V letu 2019 je bilo izdanih 18,5 milijonov receptov za originalna in generična zdravila ter magistralne pripravke v vrednosti 542 milijonov evrov. Vsak prebivalec Slovenije je v povprečju prejel 8,8 recepta s predpisanimi zdravili v vrednosti 259 evrov. Izdanih je bilo preko 97 % zelenih receptov ter slabe 3 % belih receptov. Največ receptov je bilo predpisanih za zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), s 25,6 %, sledijo zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 18,7 % ter za zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) s 13,5 %. Regionalno so največ receptov (na 1.000 preb.) predpisali v pomurski in najmanj v osrednjeslovenski regiji.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določa pravice do zdravstvenih storitev, med drugim tudi pravice do zdravil na recept. Zbiranje podatkov o izdanih zdravilih, predpisanih na recept poteka skladno z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Zbirka NIJZ 64 - Evidenca porabe zdravil izdanih na recept). Lekarne podatke o izdanih zdravilih pošiljajo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), od koder zbrane in obdelane podatke pošljejo na Nacionalni Inštitut za javno zdravje (NIJZ).

Podatke o porabi zdravil prikazujemo po 14 glavnih skupinah anatomsko-terapevtsko-kemične (WHO ATC/DDD) klasifikacije zdravil, ki je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za razvrščanje zdravil.

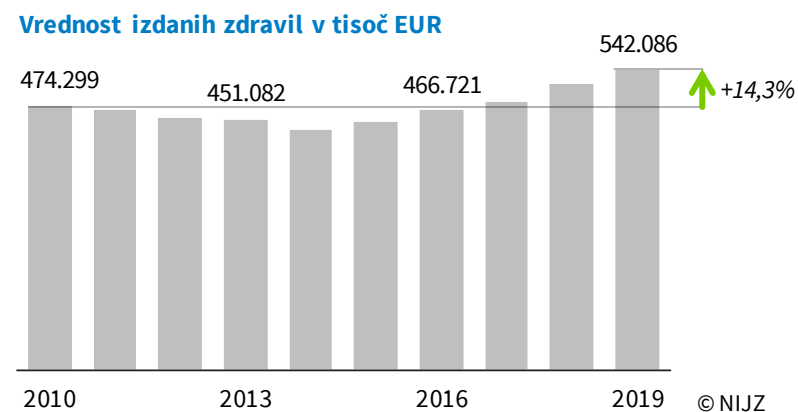
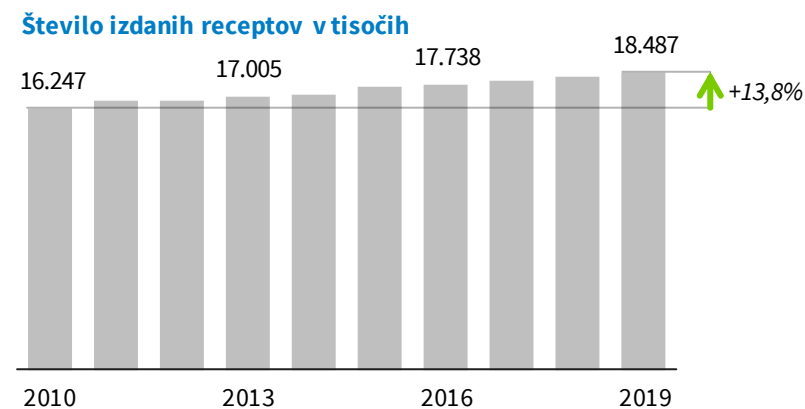
V letu 2019 je bilo izdanih 18.487.483 receptov, od tega 18.169.309 za originalna in generična zdravila ter 318.174 za magistralne pripravke. Med izdanimi recepti za zdravila je bilo 17.992.514 receptov zelenih (97,3 %) ter 494.969 belih (2,7 %).

7. Slika 1: **Izdani recepti in vrednost izdanih zdravil na prebivalca, Slovenija, 2019**

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

7. Slika 2: **Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR, Slovenija, 2010–2019**

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7. Tabela 1: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2019

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Število receptov		SKUPAJ	%
	Moški	Ženske		
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.042.097	1.447.208	2.489.305	13,5
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	516.650	539.386	1.056.036	5,7
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	2.281.446	2.459.099	4.740.545	25,6
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	275.012	349.976	624.988	3,4
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	349.245	519.994	869.239	4,7
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	99.337	380.889	480.226	2,6
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	436.607	614.521	1.051.128	5,7
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	81.233	118.116	199.349	1,1
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	515.573	702.141	1.217.714	6,6
N Zdravila z delovanjem na živčevje	1.293.674	2.155.805	3.449.479	18,7
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	25.348	37.427	62.775	0,3
R Zdravila za bolezni dihal	504.747	582.607	1.087.354	5,9
S Zdravila za bolezni čutil	309.915	420.386	730.301	4,0
V Razna zdravila	61.554	49.316	110.870	0,6
Ostalo	128.972	189.202	318.174	1,7
SKUPAJ	7.921.410	10.566.073	18.487.483	

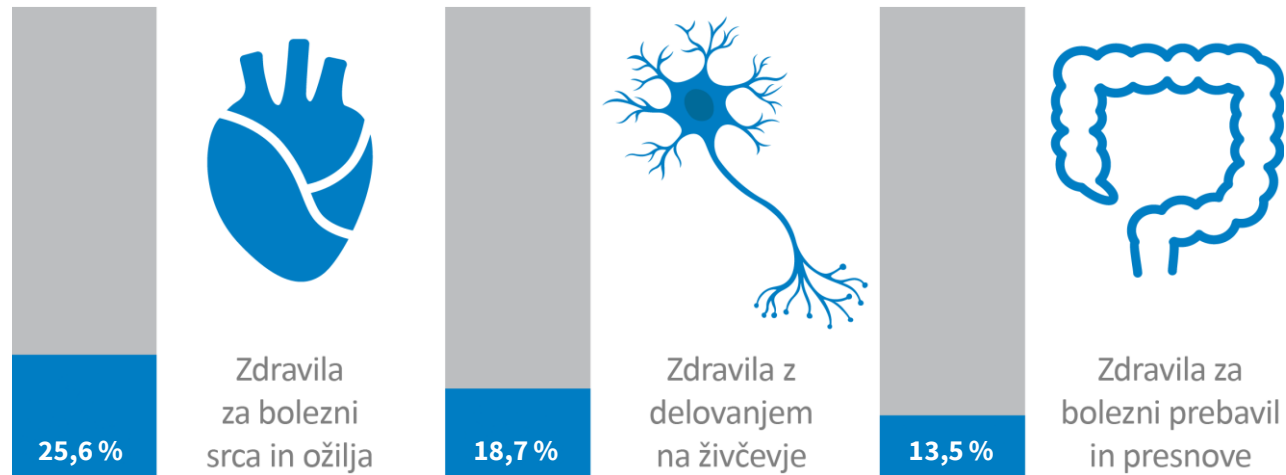
© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Zdravila vseh ATC skupin razen ATC skupine V (razna zdravila) so bila pogosteje prepisana ženskam. Zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) prejema 62,5 % žensk in 37,5 % moških, zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) prejema 58,1 % odstotka žensk in 41,9 % moških, zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) pa prejema 51,8 % žensk in 48,2 % moških.

7. Slika 3: **Najpogosteje izdani recepti za predpisana zdravila** po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2019

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Največ receptov je bilo predpisanih za zdravila bolezni srca in ožilja (ATC skupina C – 25,6 %), sledijo zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N – 18,7 %) ter zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A – 13,5 %).

7. Tabela 2: **Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR**, po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2019

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Vrednost izdanih zdravil			Vrednost recepta na prebivalca	Povprečna vrednost na recept
	Moški	Ženske	SKUPAJ		
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	33.041.291	34.128.906	67.170.197	32,1	27,0
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	37.746.152	23.127.108	60.873.260	29,1	57,6
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	40.010.850	38.614.330	78.625.180	37,6	16,6
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	3.807.710	4.156.963	7.964.673	3,8	12,7
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	11.751.770	11.132.847	22.884.617	11,0	26,3
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	4.663.354	6.959.185	11.622.539	5,6	24,2
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	16.828.938	10.829.312	27.658.250	13,2	26,3
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	63.998.665	63173999	127.172.664	60,9	637,9
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	6.228.048	12.674.797	18.902.845	9,0	15,5
N Zdravila z delovanjem na živčevje	26.844.706	38.670.240	65.514.946	31,4	19,0
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	284.388	432.826	717.214	0,3	11,4
R Zdravila za bolezni dihal	13.031.034	12.580.041	25.611.075	12,3	23,6
S Zdravila za bolezni čutil	4.018.867	6.313.851	10.332.718	4,9	14,1
V Razna zdravila	4.602.781	3.264.011	7.866.792	3,8	71,0
Ostalo	4.255.737	4.913.781	9.169.518	4,4	28,8
SKUPAJ	271.114.291	270.972.197	542.086.488	259,5	29,3

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Skupna vrednost izdanih ambulantno predpisanih zdravil v letu 2019 je bila 542 milijonov EUR. Največ je bilo porabljenega za zdravila za zdravljenje novotvorb in imunomodulatorje (ATC skupina L), sledijo zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) ter zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N).

V povprečju je vsaka ženska prejela 10,1 receptov v vrednosti 260 evrov, vsak moški pa 7,6 receptov v vrednosti 259 evrov.

7. Tabela 3: **Pogostost predpisovanja zdravil** po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2019

na 1.000 prebivalcev

	Moški	Ženske	SKUPAJ
0-4 let	5.280	4.834	5.064
5-9	2.608	2.438	2.526
10-14	1.832	1.895	1.862
15-19	1.747	3.247	2.471
20-29	1.861	4.241	2.977
30-39	2.698	4.806	3.688
40-49	4.148	6.189	5.116
50-59	8.086	9.975	9.018
60-69	14.932	15.146	15.040
70-79	22.170	22.319	22.253
80-84	26.315	27.782	27.226
85+	28.656	30.221	29.785

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Pogostost predpisovanja zdravil prikazujemo v številu receptov na 1000 prebivalcev. Do desetega leta starosti so zdravila pogosteje predpisovali dečkom, v ostalih starostnih skupinah pa pogosteje ženskam.

Pogostost predpisovanja zdravil s starostjo narašča. Opazno poraste po 60. letu, po 70. letu pa začne strmo naraščati. Največje predpisovanje zdravil je pri starejših od 85 let.

7. Tabela 4: **Izdani recepti za predpisana zdravila** po glavnih skupinah klasifikacije ATC¹⁾ in starostnih skupinah, Slovenija, 2019

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	0-19 let	20-49	50-64	65-80	80+	SKUPAJ
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	100.834	321.407	670.288	931.587	464.196	2.488.312
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	14.311	95.374	216.659	449.449	279.442	1.055.235
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	7.205	281.957	1.304.900	2.108.405	1.036.764	4.739.231
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	116.931	173.069	140.990	132.081	61.126	624.197
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	35.531	367.029	151.945	217.034	91.480	863.019
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in inzulinov	12.649	113.161	138.630	155.532	60.030	480.002
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	203.492	336.832	221.697	190.549	97.650	1.050.220
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	4.533	51.552	65.623	59.575	18.012	199.295
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	87.434	325.996	375.162	309.355	119.348	1.217.295
N Zdravila z delovanjem na živčevje	184.945	719.688	906.614	964.903	671.565	3.447.715
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	24.141	19.960	10.145	6.569	1.877	62.692
R Zdravila za bolezni dihal	190.906	281.727	262.172	250.492	101.238	1.086.535
S Zdravila za bolezni čutil	128.935	133.298	139.227	212.084	116.124	729.668
V Razna zdravila	13.256	10.424	22.284	42.179	22.718	110.861
Ostalo	90.430	52.218	57.072	68.816	49.424	317.960
SKUPAJ	1.215.533	3.283.692	4.683.408	6.098.610	3.190.994	18.472.237

¹⁾ Iz prikaza je izločena skupina nedefinirano.

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANH DNEVNIH ODMERKIH

7. Tabela 5: Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2015–2019

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	2015	2016	2017	2018	2019		2019/2015 v %
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	198,3	211,1	221,7	233,3	249,8		+26,0
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	107,7	105,3	105,6	106,5	106,5	-1,1	
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	553,0	557,8	557,2	555,9	558,4		+1,0
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	40,6	41,4	41,4	40,0	39,3	-3,3	
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	74,1	73,8	71,9	71,7	72,3	-2,4	
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	23,5	24,1	25,5	26,6	27,2		+15,9
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	16,1	15,2	15,3	15,5	12,8	-20,8	
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	11,2	11,6	12,1	12,7	13,4		+19,5
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	61,0	60,6	61,5	64,3	65,9		+8,1
N Zdravila z delovanjem na živčevje	145,5	148,8	150,2	152,3	154,0		+5,8
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7		+45,2
R Zdravila za bolezni dihal	72,0	73,4	73,2	74,9	76,0		+5,5
S Zdravila za bolezni čutil	21,2	21,7	22,0	16,8	17,0	-20,0	
V Razna zdravila	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6		20,6

© NIJZ

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

V letu 2019 je bilo največ predpisanih zdravil za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) s 558 DDD na 1.000 prebivalcev na dan (DID), trend porasta je 1,0 %. Sledijo zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) z 250 DID in trendom porasta 26,0 %. Na tretjem mestu so zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 154 DID in trendom porasta 5,8 % glede na leto 2019. Najvišji trend porasta predpisovanja je sicer zaznan v ATC skupni P, vendar je poraba zelo nizka (manj kot 1 DID). Omembe vreden pa je porast predpisovanja zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje (ATC skupina L), in sicer 19,5 %.

REGIONALNE PRIMERJAVE

I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7. Tabela 6: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2019

	Število receptov			Število receptov na 1.000 prebivalcev		
	Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ
Pomurska	532.666	729.823	1.262.489	9.418	12.619	11.036
Zasavska	239.246	330.257	569.503	8.452	11.486	9.981
Posavska	329.484	414.852	744.336	8.568	11.106	9.819
Koroška	292.629	382.002	674.631	8.183	10.938	9.544
Podravska	1.301.136	1.770.943	3.072.079	7.973	10.953	9.456
Savinjska	1.002.770	1.331.651	2.334.421	7.703	10.465	9.068
Primorsko-notranjska	209.229	268.997	478.226	7.775	10.383	9.054
Jugovzhodna Slovenija	578.099	728.889	1.306.988	7.842	10.270	9.033
SLOVENIJA	7.921.410	10.566.073	18.487.483	7.574	10.126	8.849
Obalno-kraška	422.715	555.778	978.493	7.336	9.584	8.464
Gorenjska	739.069	990.452	1.729.521	7.185	9.630	8.407
Goriška	435.937	554.914	990.851	7.318	9.495	8.396
Osrednjeslovenska	1.838.430	2.507.515	4.345.945	6.742	8.971	7.870

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

V Sloveniji so v letu 2019 povprečno predpisali 8.849 receptov na 1.000 prebivalcev.

Zdravila iz vseh skupin klasifikacije ATC so pogosteje predpisovali ženskam. V povprečju so ženskam predpisali 10.126 receptov na 1.000 prebivalk, moškim pa 7.574 receptov na 1.000 prebivalcev.

Največ receptov na 1.000 prebivalcev so predpisali v pomurski regiji (11.036 receptov / prebivalcev), najmanj pa v osrednjeslovenski regiji (7.870 receptov/ 1.000 prebivalcev). Pod povprečjem so bile le štiri regije (obalno-kraška, gorenjska, goriška in osrednjeslovenska).

7. Tabela 7: **Izdani recepti za predpisana zdravila** po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2019

na 1.000 prebivalcev

Zdravila po skupinah ATC klasifikacije	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.393	1.270	1.221	1.265	1.463	1.324	1.190	1.078	1.095	1.190	1.128	1.150	1.191
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	628	531	486	516	560	542	509	454	500	493	520	489	505
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	3.064	2.353	2.311	2.244	2.695	2.619	2.468	1.992	2.095	2.276	2.330	2.153	2.269
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	362	308	270	313	280	317	310	288	289	323	242	299	299
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	511	473	460	395	463	406	420	371	409	384	384	435	416
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	204	189	236	235	240	228	211	242	250	248	253	245	230
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	621	532	590	517	461	605	558	446	460	538	448	495	503
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in ... ²⁾	102	88	100	91	106	102	91	92	96	107	116	105	95
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	716	705	718	617	585	668	593	483	524	623	545	484	583
N Zdravila z delovanjem na živčevje	2.142	1.863	1.955	1.766	1.975	1.851	1.630	1.379	1.521	1.723	1.492	1.521	1.651
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	31	33	25	28	23	36	37	31	29	25	21	29	30
R Zdravila za bolezni dihal	641	557	593	498	580	565	511	475	538	564	442	504	520
S Zdravila za bolezni čutil	379	352	364	335	330	352	324	348	356	373	325	391	350
V Razna zdravila	53	50	44	63	61	50	52	51	59	46	50	49	53
Ostalo	188	152	172	185	161	153	132	139	186	140	101	114	152
SKUPAJ	11.036	9.456	9.544	9.068	9.981	9.819	9.033	7.870	8.407	9.054	8.396	8.464	8.849

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov²⁾ imunomodulatorje

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

V Sloveniji je bilo povprečno predpisanih 8.849 receptov na 1.000 prebivalcev. Največ receptov je bilo predpisanih za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C – 2.269 receptov na 1.000 prebivalcev), sledijo zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N – 1.651 receptov na 1.000 prebivalcev) ter zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A – 1.191 receptov na 1.000 prebivalcev). Pri teh najbolj predpisanih zdravilih jih je bilo največ predpisano v pomurski regiji.

7. Tabela 8: **Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR** po statističnih regijah, Slovenija, 2019

na enega prebivalca v EUR

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	37,5	31,7	33,2	36,6	45,3	36,8	28,7	27,7	32,4	30,5	34,0	32,0	32,1
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	40,3	25,9	26,9	30,9	42,2	28,2	26,4	25,0	29,6	38,8	32,2	33,8	29,1
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	47,9	37,7	37,0	36,3	45,7	43,6	41,3	34,1	36,3	39,0	39,3	35,0	37,6
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	4,7	3,9	3,4	4,2	3,3	3,9	3,9	3,6	3,8	4,0	3,0	4,0	3,8
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	12,6	12,1	11,4	10,1	12,2	10,1	10,9	10,0	11,2	10,4	11,1	12,0	11,0
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje ... ¹⁾	4,1	5,2	6,9	5,5	7,2	5,1	4,6	5,7	6,3	6,4	5,2	6,1	5,6
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	11,6	13,8	11,1	11,9	13,9	13,4	12,5	15,0	11,9	11,3	9,4	16,7	13,2
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje	72,3	53,6	56,0	58,6	69,5	64,7	53,5	61,2	59,3	68,2	79,2	59,6	60,9
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	9,8	10,2	10,8	8,4	8,9	14,6	7,3	7,9	8,5	10,5	11,5	7,3	9,0
N Zdravila z delovanjem na živčevje	40,2	32,4	35,7	33,1	37,3	30,9	28,9	28,1	29,9	35,5	30,4	30,6	31,4
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3
R Zdravila za bolezni dihal	14,9	13,3	14,7	10,4	14,1	11,7	12,2	11,8	13,4	13,4	10,0	11,1	12,3
S Zdravila za bolezni čutil	5,2	4,7	4,8	4,3	4,3	4,6	4,7	5,3	5,6	4,8	4,7	5,5	4,9
V Razna zdravila	3,7	3,2	3,7	4,7	3,6	3,6	3,5	3,8	3,9	2,7	3,9	3,9	3,8
Ostalo	4,7	4,0	5,2	5,2	4,2	5,2	3,9	4,1	5,5	4,1	3,5	3,6	4,4
SKUPAJ	309,8	252,1	261,1	260,5	311,8	276,9	242,7	243,5	257,9	279,7	277,6	261,7	259,5

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

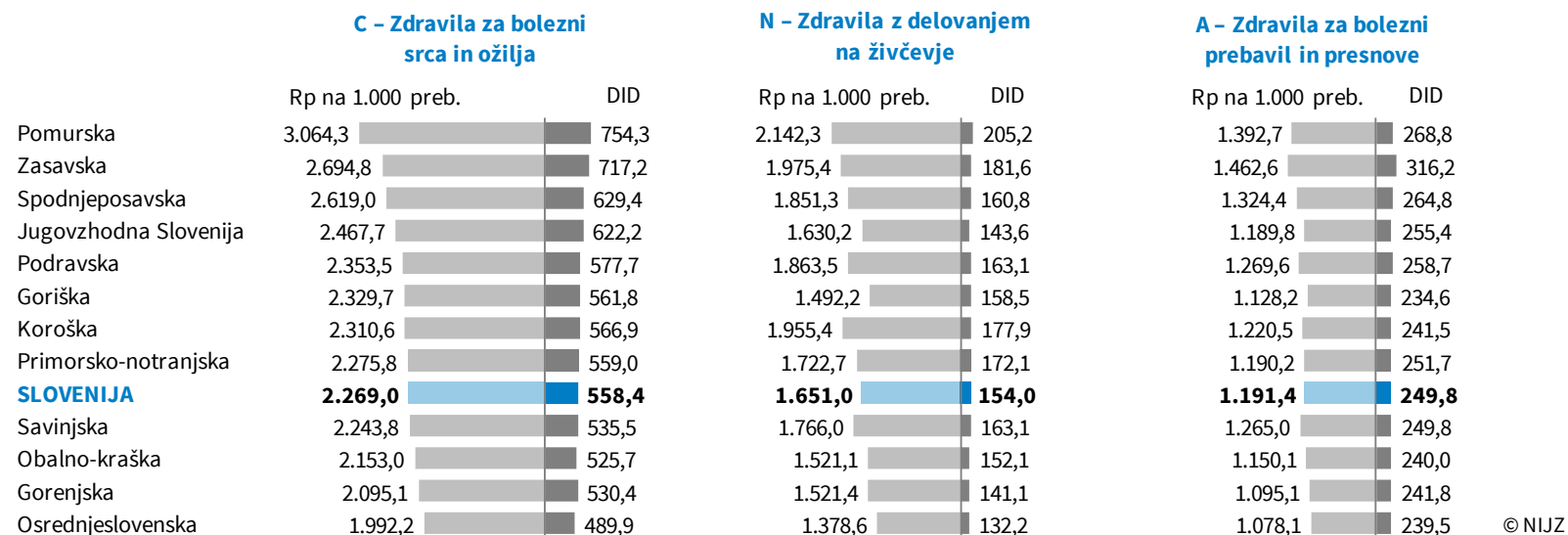
Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Povprečna vrednost recepta je bila več kot 259 EUR. Obstajajo razlike v povprečni ceni tako po regijah kot tudi po ATC skupinah. Najvišja povprečna vrednost izdanega recepta na enega prebivalca je bila v zasavski regiji (312 EUR), sledijo ji pomurska (310 EUR), primorsko-notranjska (280) ter goriška regija (278 EUR). Najnižja povprečna vrednost izdanega recepta na prebivalca je bila v jugovzhodni Sloveniji (skoraj 243 EUR) in v osrednjeslovenski regiji (dobrih 243 EUR).

II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANH DNEVNIH ODMERKIH

7. Slika 4: **Izdani recepti za predpisana zdravila na 1.000 prebivalcev in definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan** po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2019

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Povprečno je bilo v Sloveniji predpisanih 2.269 receptov na 1.000 prebivalcev za zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), to je 558 DID, 1.651 receptov na 1.000 prebivalcev za z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) s 154 DID ter 1.191 receptov na 1.000 prebivalcev za zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A).

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) so bila najpogosteje predpisana v pomurski (3.064 receptov na 1.000 prebivalcev) in v zasavski regiji (2.695 receptov na 1.000 prebivalcev).

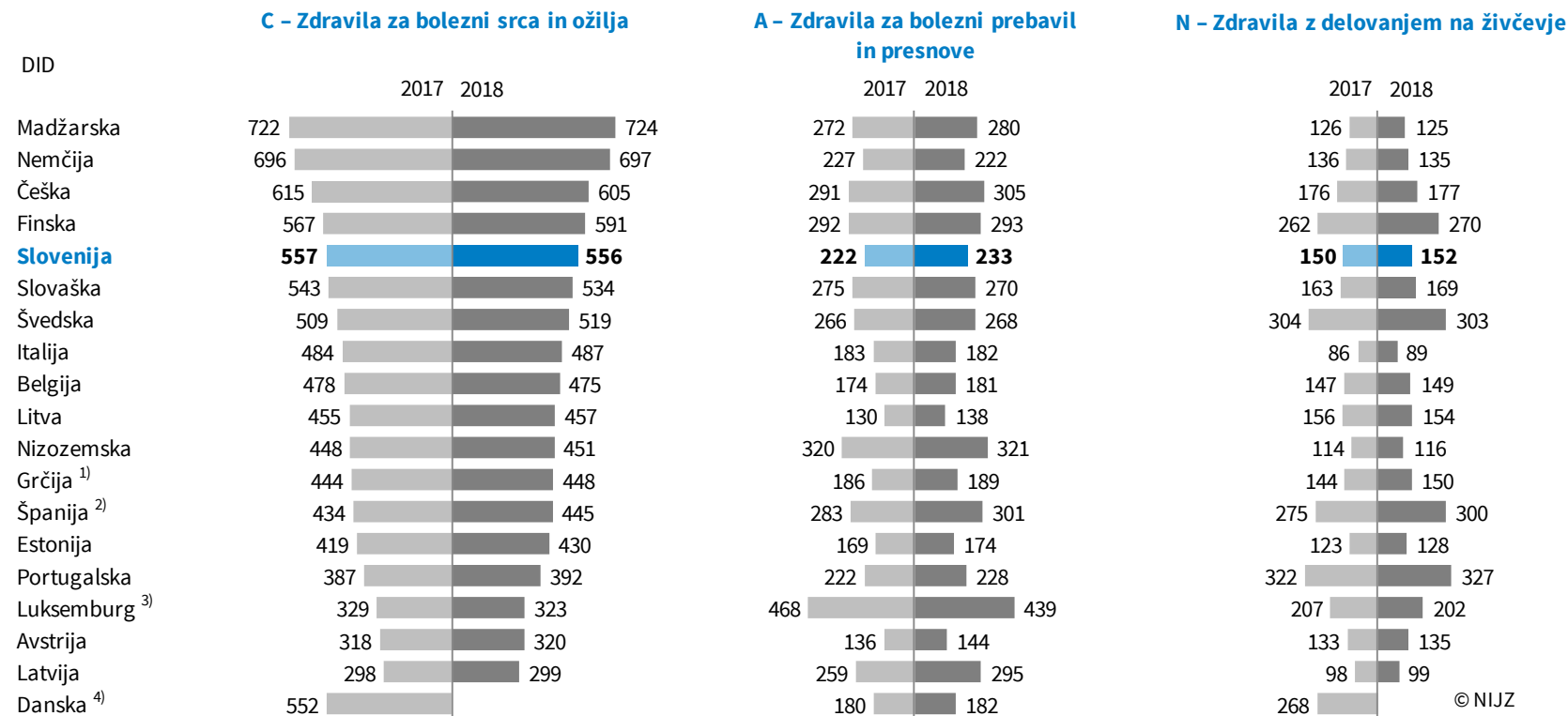
Velike so razlike v pogostnosti predpisovanja zdravil z delovanjem na živčevje (ATC skupina N). Največ se ta zdravila predpisujejo v pomurski (2.142 receptov na 1.000 prebivalcev) in najmanj v osrednjeslovenski regiji (1.379 receptov na 1.000 prebivalcev).

Zdravila ATC skupine A se največ predpisujejo v zasavski regiji (1.463 receptov na 1.000 prebivalcev) in najmanj v osrednjeslovenski regiji (1.078 receptov na 1.000 prebivalcev).

MEDNARODNE PRIMERJAVE

7. Slika 5: **Poraba zdravil v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija in nekatere države EU1), 2017 in 2018**

¹⁾ Odstopanje od definicije. ²⁾ Prelom časovne vrste v letu 2018 ³⁾ Ocena podatka za leto 2018 ⁴⁾ Ni podatka za leto 2018
Viri: OECD.Stat, http://stats.oecd.org/index.aspx?DatasetCode=HEALTH_PHMC, 03. 11. 2021

Trend porabe zdravil po klasifikaciji ATC prikazujemo v definiranih dnevni odmerkih (DDD) ter številu definiranih dnevni odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID). V Sloveniji je bilo v letu 2018 v skupini zdravil za bolezni srca in ožilja (C) predpisanih 420.183.652 DDD, to je 556 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

V skupini zdravil za bolezni prebavil in presnove (A) je bilo v letu 2018 predpisanih 167.215.227 DDD, to je 233 DDD na 1.000 prebivalcev na dan. Od zdravil z delovanjem na živčevje (N) je bilo v letu 2018 predpisanih 113.235.469 DDD, to je 152 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

DEFINICIJE

Oznake in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
ATC	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za zdravila. Klasifikacija ATC služi kot orodje v raziskavah o porabi zdravil, pri čemer je osnovni namen tovrstnih raziskav izboljšanje kakovosti uporabe zdravil. Klasifikacijski sistem ATC razvršča zdravila glede na njihovo glavno indikacijo (pri večkomponentnih zdravilih se indikacija nanaša na glavno učinkovino).		The WHO Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification
DDD	Definirani dnevni odmerek	Po definiciji je definirani dnevni odmerek (Defined Daily Dose, DDD) statistična enota, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) opredelila za določitev porabe zdravila. DDD-ji se uporabljajo za standardizirane primerjave porabe različnih zdravil med seboj ali med okolji z različnimi sistemi zdravstvenega varstva. DDD je povprečni vzdrževalni odmerek zdravila, ki ga odrasel bolnik prejme v enem dnevu za zdravljenje glavne indikacije zdravila. Predstavlja teoretično vrednost, s katero poenotimo prikaz porabe zdravil. Dejansko odmerjanje se lahko zelo razlikuje od teoretično določenih vzdrževalnih odmerkov. Odmerjanje je vedno individualno prilagojeno in je odvisno od indikacije, spola, starosti in teže oziroma druge individualne značilnosti posameznika.	Število DDD v posameznem pakiranju zdravila je zmnožek količine zdravilne učinkovine v eni farmacevtski obliki (npr. 20 mg v eni tableti) ter števila farmacevtskih oblik v enem pakiranju (npr. škatla z 28 tabletami). Primer: DDD za rosuvastatin znaša 10 mg. V škatli z 28 20-miligramskimi tabletami je 56 DDD.	Defined daily doses (DDD)

Oznake in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
DID	Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan	Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan je od SZO priporočen prikaz porabe ambulantno predpisanih zdravil.	Izračuna se na podlagi celoletne porabe zdravil v določeni skupini ATC (v DDD) in števila prebivalcev v določenem letu (na dan 30. 6.). $DID = (1000 * (\text{število DDD}) / (365 * \text{število prebivalcev}))$	Defined daily doses per 1.000 inhabitants per day (DID)
Zeleni Rp	Zeleni recept	Zeleni recept je receptni obrazec, katerega izdajatelj in formalni lastnik je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Na ta obrazec pooblašene osebe (zdravniki, zobozdravniki) predpisujejo zdravila, katerih stroški se delno ali v celoti krijejo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ). Zeleni recept ima strokovno funkcijo, to je sam predpis zdravila, ter plačilno funkcijo (zaračunavanje zdravila v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja). Veljavnost takega recepta je 30 dni od datuma predpisa. Če je predpisano zdravilo antibiotik, je veljavnost tega recepta samo 3 dni od datuma predpisa.		Green prescription form
Beli Rp	Beli recept	Beli recept je receptni obrazec, ki je namenjen predpisovanju zdravil, katerih stroški se ne krijejo iz OZZ. Institucija v RS, pooblašena za izdajo uradno veljavnih belih receptov, je Zdravniška zbornica Slovenije. Veljavnost belega recepta je 30 dni od datuma predpisa.		White prescription form

Oznake in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Celotna vrednost recepta	Celotna vrednost recepta je skupna vrednost zdravil na receptu. Sestavljena je iz deleža cene, ki jo pokrije OZZ, deleža cene, ki jo pokrije prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje (PZZ) oz. pacient, če nima urejenega PZZ, in deleža cene, ki jo doplača pacient v primeru, če je cena zdravila, vključenega v seznam medsebojno zamenljivih zdravil ali seznam terapevtskih skupin zdravil, višja od njegove najvišje priznane vrednosti. Vrednosti zdravil na recept temeljijo na cenah, ki so bile zanje v veljavi na dan izdaje recepta.		Value of prescription
	Ambulantno predpisana zdravila	Ambulantno predpisana zdravila so tista, ki so na podlagi Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Ur. list 65/00, 47/15, 31/18), zbirke NIJZ 64 Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, izdana v lekarnah in zajemajo tako zelene kot bele recepte.	Podrobnejši podatki in metodološka pojasnila so objavljeni v publikacijah o zdravilih na spletni strani NIJZ: http://www.nijz.si/sl/publikacije?field_ciljna_skupina_publicacije_tid=All&field_podrocje_publicacije_tid=1109&field_tip_publicacije_tid=416&field_oblika_publicacije_tid=All&field_letobjave_tid=All	Outpatient prescriptions
%	Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije	Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije prikazuje odstotni delež posamezne glavne skupine ATC klasifikacije, glede na vse izdane recepte za predpisana zdravila.	Pri preračunih deležev v publikaciji Zdravstveni statistični letopis je upoštevana tudi kategorija ostalo, v kateri so razvrščeni izdani recepti za predpisana zdravila, ki zaradi različnih vzrokov niso umeščeni v ostale glavne skupine ATC klasifikacije.	Proportion of prescriptions for medicines by main groups of ATC classification

Oznake in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Prebivalci Slovenije	Prebivalci Slovenije so osebe s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki v Sloveniji prebivajo ali imajo namen prebiti eno leto ali več, in sicer tudi, če so začasno odsotne (tj. če začasno bivajo zunaj RS), a le, če njihova odsotnost traja manj kot eno leto.	<p>Pri preračunih v publikaciji Zdravstveni statistični letopis, je uporabljeno stanje prebivalstva na dan 01.07. (H2).</p> <p>Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani SURS-a: http://www.stat.si/tema_demografsko_prebivalstvo.asp</p>	Population

SEZNAM SLIK IN TABEL

SEZNAM SLIK

7. Slika 1: Izdani recepti in vrednost izdanih zdravil na prebivalca , Slovenija, 2019	7-2
7. Slika 2: Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR , Slovenija, 2010–2019	7-2
7. Slika 3: Najpogosteje izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2019	7-4
7. Slika 4: Izdani recepti za predpisana zdravila na 1.000 prebivalcev in definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2019	7-11
7. Slika 5: Poraba zdravil v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC , Slovenija in nekatere države EU1), 2017 in 2018	7-12

SEZNAM TABEL

7. Tabela 1: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2019	7-3
7. Tabela 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR , po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2019	7-5
7. Tabela 3: Pogostost predpisovanja zdravil po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2019	7-6
7. Tabela 4: Izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC ¹⁾ in starostnih skupinah, Slovenija, 2019	7-6
7. Tabela 5: Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2015–2019	7-7
7. Tabela 6: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2019	7-8
7. Tabela 7: Izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2019	7-9
7. Tabela 8: Vrednost recepta na enega prebivalca v EUR po statističnih regijah, Slovenija, 2019	7-10